

Република Србија
Национална служба за запошљавање
Број:0017-104-4/2011
Датум:20.12.2011.године
Београд, Краља Милутина 8

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
Делиградска бр 16
11000 Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

11.12.2011.

17 638 501

ПРЕДМЕТ: Извештај на притужбу А.А. из Краљева
В е з а: Ваш број: 17-638/2009 (дел. бр. 23140) од 14.11.2011. године

Национална служба за запошљавање је дана 18.11.2011. године примила Препоруке Заштитника грађана, а поводом уочених недостатака у раду утврђених у поступку контроле законитости и правилности рада Националне службе за запошљавање по притужби А.А. из Краљева поднетој у име групе бивших радника привредног друштва „Магнохром“ДОО из Краљева.

Заштитник грађана је

У Т В Р Д И О

I Национална служба за запошљавање, Филијала Краљево начинила је повреде принципа добре управе и права А.А. и гурпе бивших запослених у привредном друштву „Магнохром“ ДОО Краљево, јер им је путем истакнутог писаног обавештења пружила нетачне информације о остваривању права на новчану накнаду за случај незапослености.

II Национална служба за запошљавање поступила је супротно принципима добре управе, јер је пропустила да преиспита коначна решења којима су одбијени захтеви бивших запослених у привредном друштву „Магнохром“ ДОО за признавање права на новчану накнаду чиме није исправила пропуст у свом, и раду Филијале Краљево, нити је отклонила последице тих пропушта.

На основу утврђених недостатака у раду, Заштитника грађана упућује Националној служби за запошљавање следеће

ПРЕПОРУКЕ

I Потребно је да Национална служба за запошљавање, у складу са својим управномправним овлашћењима, сагласно одредбама чл. 255. Закона о општем управном поступку, поводом правоснажних решења у предметима по захтевима бивших запослених „Магнохром“ ДОО Краљево којима није признато право на новчану накнаду за случај незапослености, спроведе поступке укидања или измене правоснажних решења због погрешне примене

материјалног права, у складу са Правних схватањем Врховног суда Србије утврђеном на седници Управног одељења 20.3.2009. године, ау односу насле грађане који су у истој правној и фактичкој ситуацији нак оју се односи правно схватање Врховног суда Србије.

II Директор Националне службе за запошљавање упутиће писано упутство свим филијалама у коме ће им указати на суштину правног схватања Управног суда да послодавац не може од запосленог захтевати одрицање од права на новчану накнаду нити таква изјава запосленог има правни значај. Директор Службе ће у упутству истаћи обавезу да обавештења и сви други акти Службе и њених филијала буду у складу са тим схватањем.

Национална служба за запошљавање је са дужном пажњом размотрила препоруке заштитника грађана, могућност њихове реализације као и друге мере чије би предузимање допринело повећању степена законитости у раду и о истом даје следећи извештај.

1. Национална служба за запошљавање увек је у свом раду полазила од начела законитости као и начела заштите права грађана и заштите јавног интереса. По захтевима за новчану накнаду одлучивано је у складу са правилим општег управног поступка уз поштивање начела двостепености у решавању. Сва лица која су поднела захтев за новчану накнаду, и по коме је донето првостепено решење имала су право и могућност да користе контролу правилности и законитости одлучивања у институционалном поступку по жалби и у управном спору по тужби.
2. Обавештење које је Национална служба за запошљавање – Филијала Краљево истакла у својим просторијама није имало за циљ давање нетачних информација о остваривању права на новчану накнаду јер је Национална служба у свему поступала у складу са тада важећим схватањем свих надлежних органа, што је видљиво и из одлука које су донете по захтевима лица која су подносила захтев за новчану накнаду. Такође је и послодавац приликом утврђивања мера за решавање вишке запослених, а уз ангажовање средстава из Буџета Републике Србије, указивао на могућност определевања запослених за опцију која је за њих најповољнија. Управо на инсистирање Националне службе за запошљавање, а после уочених измена у ставовима израженим у појединачним пресудама, Врховни суд Србије је заузео горе цитирано правно схватање на седници Управног одељења одржаној 20.03.2009. године, а коју је Национална служба за запошљавање прихватила и примењивала у даљем раду. Новим Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености који се примењује почев од 23.05.2009. године битно су другачије предвиђени услови за остваривање права лица којима радни однос престаје као вишку запослених, а уз примену Програма решавања вишке запослених у процесу рационализације, реструктуирања и припреме за приватизацију. Напомињемо да су о условима и начину остваривања свих права незапослених лица, укључујући и право на новчану накнаду, незапослена лица информисана од стране запослених у Националној служби за запошљавање, путем информација на интернет страници НСЗ, а свако лице које подноси захтев за новчану накнаду добија и посебну информацију о правима и обавезама.

3. Неспорно је да један број лица није подносио захтеве за новчану накнаду, а да је један број лица који су поднели захтев, по коме је донета негативна одлука користио могућност преиспитивања исправности одлуке у поступку по жалби, а да је мањи број лица покренуо управни спор тужбом пред Врховним судом Србије. Национална служба је поступајући по пресудама којима су тужбе усвојеме донела решења о признавању права на новчану накнаду.
4. Национална служба је разматрала могућност постојања правних средстава којима би се омогућило преиспитивање одлука из коначних решења којима су захтеви за новчану накнаду одбијени, или је утврдила да се нису стекли законски услови за примену правних средстава предвиђених Законом о општем управном поступку. О немогућности понављања поступка због неиспуњености услова предвиђених чланом 239. ЗУП-а већ смо се изјашњавали у ранијим извештајима Заштитнику грађана.
Такође је размотрена могућност примене одредбе члана 255 ЗУП-а на коју Заштитник грађана упућује у Препорукама. Одредбом члана 255. став 1. прописано је да ако је правоснажним решењем странка стекла неко право, а орган који је донео то решење сматра да је у том решењу неправилно примењен материјални закон, може решење укинути или изменити ради његовог усклађивања са законом ако странка која је, на основу тог решења стекла право, пристане на то и ако се тиме не вређа право трећег лица. Ставом 3. истог члана прописано је да ово решење има правно дејство само убудуће. Из наведене законске одредбе произлази да се иста не може применити на решења којима је одбијен захтев за новчану накнаду, односно одбијена жалба јер ова су решења само коначна, а не и правоснажна у управном поступку јер странка истима није стекла неко право, односно правоснажно може постати само решење којим се позитивно одлучује по захтеву странке. У случају решења којима је захтев одбијен странке могу користити жалбу и тужбу као редовно и ванредно правно средство, односно могу поднети нови захтев о коме је орган дужан да одлучује. О праву на новчану накнаду се може одлучивати само у законом предвиђеној процедуре, те у том смислу евентуално пропуштање рокова за употребу правних лекова, или евентуална заблуда у вези подношења захтева за новчану накнаду не мје имати правни значај. Правни значај може имати само одлука донета у одговарајућем управном поступку, против које је странкама омогућено право на жалбу, као и право на тужбу против коначног акта органа који решава по захтеву.
5. Такође указујемо и на чињеницу да евентуална „погрешна“ примена права од стране органа не може имати карактер деликтне радње те у том смислу не представља ни основ за усвајање тужбених захтева по тужбама за накнаду штете лица која нису подносили захтеве за новчану накнаду.

С поштовањем,

ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА

Мирјана Нинковић